

JUDr. JAN KNĚŽÍNEK, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 29. srpna 2018
Č.j. MSP-124/2018-OOJ-SO/11

Vážený pane poslanče,

písemnou interpelací ze dne 22. 2. 2018 jste se obrátil na mého předchůdce ve funkci ministra spravedlnosti ve věci možné podjatosti soudců a státních zástupců, využívajících pronájem bytů ve vlastnictví hl. m. Prahy za výhodných podmínek, nedůvodně ve vztahu ke svým finančním možnostem.

S názorem tehdejšího ministra spravedlnosti, který Vám sdělil dopisem ze dne 3. 4. 2018, plně souhlasím. Bylo Vám přislíbeno náležité prověření věci, proto si nyní dovoluji znovu na Vaši interpelaci reagovat.

Využívání magistrátních bytů v Praze má delší tradici a bylo v něm pokračováno pro řešení bytových potřeb soudců (později i zaměstnanců justice) i v 90. letech, a to z důvodu veřejného zájmu, kterým byla stabilizace justice. V té době nebyly platové poměry soudců upraveny v nynější podobě, proto docházelo k častým odchodům soudců za lepšími podmínkami zejména do advokacie. To je na vysvětlení vzniku určité kvóty tzv. magistrátních bytů pro soudce – a to samé platí i pro státní zástupce. Tato kvóta bytů nebyla navyšována, naopak – docházelo spíše k úbytku bytů.

Předseda Městského soudu v Praze potvrdil, že oslovuje ohledně využívání uvedených bytů (jsou-li k dispozici) soudce i zaměstnance městského soudu a všech obvodních soudů v jeho obvodu, podané žádosti vždy posuzuje s ohledem na potřebu stabilizace a na druhé straně i s ohledem na sociální poměry a potřebnost žadatele. Návrh na obsazení bytu předkládá odboru bytového fondu Magistrátu hl. m. Prahy a další postup je již v režii magistrátu a řídí se Pravidly pronájmu a prodlužování doby nájmu a ubytovacích místností v objektech hl. m. Prahy (Příloha č. 1 k usnesení Rady hl. m. Prahy č. 3141 ze dne 13.12.2016). S jeho vyjádřením se shoduje i vyjádření tří oslovených soudců, kteří především zdůraznili, že otázka možného vyloučení soudce z projednávání věci může být soudem zkoumána výhradně ve vazbě na konkrétní soudní řízení a rovněž potvrdili, že ani jeden z nich se nesetkal s případem, v němž by kvůli užívanému bytu musel tuto otázku řešit.

Obdobně vyznělo i vyjádření městského státního zástupce v Praze, které nemusím podrobněji rozvádět, protože Vás s ním nepochybně seznámil při osobním jednání s Vámi. Městský státní zástupce v Praze poté vyzval dotčené státní zástupce užívající uvedené byty, aby

individuálně jednali o možnosti zvýšení nájemného formou dodatku k nájemním smlouvám, ale jak zdůraznil, ke splnění této výzvy není oprávněn nikoho nutit.

K uzavření celé záležitosti byl bývalým ministrem spravedlnosti zaslán dne 26.6.2018 dopis primátorce hl. m. Prahy, v němž konstatoval, že přidělování bytů soudcům a státním zástupcům pokládá za nešťastné z hlediska pověsti justice u veřejnosti a že by k vyšší akceptaci této praxe přispělo pro tyto vybrané profese zavedení určitého příjmového stropu, což by mohlo zpřístupnit toto bydlení právě těm potřebným – zejména z řad administrativních zaměstnanců soudů a státních zastupitelství, na jejichž stabilizaci je aktuálně velký zájem.

Za nutné považuji zdůraznit, že Ministerstvo spravedlnosti je podle kompetenčního zákona orgánem státní správy soudů a státních zastupitelství a jeho úkolem je vytváření zejména materiálních, organizačních, hospodářských, personálních a finančních podmínek pro činnost těchto orgánů (§ 118 a násl. zákona o soudech a soudcích, § 13a a násl. zákona o státním zastupitelství). Rozsah dohledu Ministerstva spravedlnosti je vymezen zákonem o soudech a soudcích a omezuje se například na dohled nad dodržováním zásad důstojnosti jednání, soudcovské etiky při vedení řízení a výskyt zbytečných neodůvodněných průtahů v řízení a na dohled na postup při tvorbě a změnách rozvrhů práce soudů a správnost rozdělování věcí podle těchto rozvrhů. Institut dohledu zmíněný ve Vaší interpelaci proto nelze na řešení otázek, které byly předmětem interpelace, použít. Jakýkoliv zásah orgánu státní správy do činnosti soudů nebo do soukromoprávní sféry soudců nad rámec vymezený zákonem by byl nepřijatelným porušením principu nezávislosti soudů. Nad státními zastupitelstvími pak Ministerstvo spravedlnosti dohled nevykonává.

Na doplnění rovněž uvádím, že soudy a státní zastupitelství jsou samostatnými organizačními složkami státu, v nichž práva a povinnosti spojené s výkonem funkce soudce (státního zástupce), jejich pracovním vztahem a pracovněprávními vztahy zaměstnanců, vykonávají samostatně předsedové soudů a vedoucí státní zástupci – nikoliv Ministerstvo spravedlnosti.

Povinnosti soudce a státního zástupce jsou vymezeny zákonem (§ 79 a násl. zákona o soudech a soudcích, § 24 a násl. zákona o státním zastupitelství) a porušení těchto povinností lze postihovat výhradně podle zvláštní právní úpravy kárné odpovědnosti soudců a státních zástupců (§ 86 a násl. zákona o soudech a soudcích, § 27 a násl. zákona o státním zastupitelství, ve spojení se zákonem č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů).

Nebylo však zjištěno, že by nájemní vztahy, na které upozorňujete, vznikly způsobem, který by byl v rozporu s občanským zákoníkem a s pravidly pro jeho vznik stanovenými pronajímatelem. Respektování podmínek stanovených pro konkrétní nájemní vztah pronajímatelem, včetně výše nájemného, nelze přičítat soudcům a státním zástupcům k tíži. Stejně tak ani povinnost nájemníka iniciovat zvýšení nájemného vzhledem k výši svých příjmů nelze ani z právní úpravy provedené občanským zákoníkem ani z právní úpravy povinností stanovených zákonem o soudech a soudcích a zákonem o státním zastupitelství dovodit.

Odmítnout musím i Vaše tvrzení, že soudci a státní zástupci, kteří bydlí v uvedených nájemních bytech – „zabírají tyto byty skutečně potřebným“. Citovaná Pravidla dokazují transparentní praxi Magistrátu, neboť jsou přesně vymezeny prioritní skupiny osob, na něž se bytová politika zaměřuje a nejsou jimi jen vybrané profese, ale též senioři, osoby se zdravotním postižením a osoby v sociální tísní.

Vážený pane poslanče, doufám, že Vás moje odpověď přesvědčí, že byla problematika užívání tzv. magistrátních bytů, nastíněná ve Vaší interpelaci, dostatečně prověřena a že přijmete moji odpověď s pochopením jejích důvodů.

S pozdravem

**Vážený pan
Mgr. et Mgr. Jakub Michálek
poslanec a předseda poslaneckého klubu Pirátů
Poslanecká sněmovna
Parlament České republiky
Sněmovní 4
118 26 Praha 1**